

Hervormde Gemeente Katwijk aan Zee

PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

14 -19 APRIL 2025
Oude Kerk
19.30-20.00 uur

DIENSTEN STILLE WEEK

Thema:

'De Koning van de Joden'

- Het lijden van Jezus door de ogen van Johannes -

Beste bezoeker,

De week voor Pasen heet de stille of heilige week. Elke avond is er een vesper in de Oude Kerk. Dit zijn momenten van rust, waarin we stilstaan bij het lijden van Christus. En gaandeweg bereiden we ons voor op Pasen. In deze samenkomsten is ruimte voor Bijbellezing en stilte, een korte overdenking en gedicht, gebed en lied.

Voorgaande jaren waren de thema's: De weg van de Messias (Mattheüs), De Heiland van de wereld (Lukas) en De lijdende Knecht (Jesaja). Dit jaar gaat het evangelie open in de versie van Johannes. Thema is: De Koning van de Joden.

Voor Johannes een belangrijk onderwerp. Zo erkent al in het eerste hoofdstuk Nathanaël dat Jezus de Koning is van Israël (1:50). En tegen iemand wordt gezegd dat het heil uit de Joden is (4:22). In de lijdensgeschiedenis komt dit aspect nadrukkelijk naar voren. Willem Barnard dichtte:

***Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die Zoon van David zijt en Man van Smarte,
Koning der Joden die de dood verdreef.***

De illustratie op de voorzijde van dit boekje vertoont een kruis en een plaquette van Nieuw-Mexicaans hout, voorzien van een vintage spoorwagspijker, Engelse Bijbel uit de jaren 1800, Nepalees papier, gewaxt linnen draad en Ethiopisch Koptisch stiksel. Het is gemaakt door Jim Baker (New-Mexico- 'Sacred Structures'). Middelpunt van dit rode houten kruis, symbool voor het bloed van Jezus, is de plaquette met de letters INRI. Dit is de afkorting van de tekst op een bordje bovenaan het kruis. Stadhouder Pilatus liet het erop zetten. In drie talen. INRI is de afkorting van de Latijnse regel, in vertaling: Jezus van Nazareth, Koning der Joden. De inscriptie lijkt een bespottende te zijn van Jezus. Maar wanneer Pilatus aan Hem vraagt of Hij een Koning is, antwoordt Hij: 'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. [...] Hiervoor ben ik geboren en hiervoor ben ik in de wereld gekomen: om voor de waarheid te getuigen. Iedereen die uit de waarheid is, geeft aan Mijn stem gehoor'.

Aan deze vespers werken gemeenteleden mee. In samenstelling van dit boekje, in lezen van de teksten, in muzikale begeleiding, en bloemschikken. We danken hen voor hun inzet.

Ten slotte wensen we u en jou stilte en inspiratie toe.

We lezen uit het evangelie naar Johannes de volgende gedeelten:

Dag	Bijbelgedeelte	Thema	Voorganger
Maandag 14 april	Johannes 12 : 12-19	'De inhuldiging van de Koning'	Ds. G. van Zanden
Dinsdag 15 april	Johannes 18 : 1-11	'De aanhouding van de Koning'	Ds. J. Smit
Woensdag 16 april	Johannes 19 : 1-7	'De kroning van de Koning'	Ds. J.B./Alblas
Donderdag 17 april	Johannes 19 : 8-16	'De vertoning van de Koning'	Ds. J.S.Heutink
Vrijdag 18 april	Kerkdiensten	in alle kerken	
Zaterdag 19 april	Johannes 19 : 8-16	'De graflegging van de Koning'	Ds. J.S.Heutink

'De inhuldiging van de Koning'

Leiding: ds. G. van Zanden

Welkom

Zingen: Opwekking 614

1. Zie hoe Jezus daar loopt in Jeruzalem met een kruis op Zijn rug en een doornenkroon.

Hoor de menigte schreeuwt en roept: 'Kruisigt Hem!'

Zo gaf God Zijn eigen Zoon.

Zie het Lam aan het kruis daar op Golgotha, als de Koning der Joden wordt Hij veracht. Zie de liefde voor ons in Zijn ogen staan als Hij roept: 'Het is volbracht'.

Refrein:

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer, dat U het kruis voor mij droeg. U bewijst uw genade aan mij telkens weer. Uw genade is mij genoeg.

3. En nu kom ik tot U met vrijmoedigheid, met ontzag en respect kniel ik voor U neer. U bent Koning en God tot in eeuwigheid, U bent Jezus, de hoogste Heer.

Refrein:

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer, dat U het kruis voor mij droeg. U bewijst uw genade aan mij telkens weer. Uw genade is mij genoeg.

Gebed

Schriftlezing: Johannes 12 : 12-19

12. Toen de volgende dag een grote menigte die naar het feest gekomen was, hoorde dat Jezus naar Jeruzalem kwam, 13. namen zij de takken van palmbomen en gingen de stad uit Hem tegemoet en riepen: Hosanna!

Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere, de Koning van Israël! 14. En toen Jezus een jonge ezel gevonden had, ging Hij daarop zitten, zoals geschreven is: 15. Wees niet bevreesd, dochter van Sion, zie, uw Koning komt, zittend op het veulen van een ezelin. 16. Dit nu begrepen Zijn discipelen eerst niet, maar toen Jezus verheerlijkt was, herinnerden zij zich dat dit over Hem geschreven was en dat zij dit met Hem gedaan hadden. 17. De menigte dan die bij Hem geweest was toen Hij Lazarus uit het graf geroepen en hem uit de doden opgewekt had, getuigde daarvan. 18. Daarom ging de menigte Hem ook tegemoet, omdat zij gehoord had dat Hij dat teken gedaan had. 19. De Farizeeën dan zeiden tegen elkaar: U ziet dat u totaal niets bereikt! Zie, de hele wereld loopt achter Hem aan.

Meditatief muzikaal moment

Meditatie – 'De inhuldiging van de Koning'

Zingen : Gezang 3

1. Heft op uw hoofden, poorten wijd! Wie is het, die hier binnenrijdt? Begroet Hem, Heer der heerlijkheid en Heiland vol barmhartigheid! Hij geeft de wereld 't leven weer. Juicht blijde, zingt uw God ter eer, looft Hem, die sterk van daad de deuren binnengaat!

2. Gezegend was het land, de stad, waar deze Koning binnentrad. Gezegend 't hart, dat openstaat en deze Koning binnenlaat. De Zonne der gerechtigheid verblindde niet door majesteit; maar wat in 't duister sliep, ontwaakte, toen Hij riep.

3. Heft op uw hoofden, poorten wijd! Elk hart zij Hem ter woon bereid! De palmen van uw eerbied spreidt de weg langs, die uw Koning rijdt. Hij komt tot u met troost en vree en brengt u heil en liefde mee. Geprezen zij de Heer, Hij geeft u 't leven weer!

Gebed

Zingen: 98 : 3 en 4

3. Doet bij uw harp de psalmen horen, uw juichstem geef' den HEERE dank! Laat klinken, door uw tempelkoren, trompetten en bazuïngeklank! Dat 's HEEREN huis van vreugde druise voor Israels grote Opperheer, de zee met hare volheid bruisse, de ganse wereld geef' Hem eer.

4. Laat al de stromen vrolijk zingen, Dd handen klappen naar omhoog, 't gebergte vol van vreugde springen en hupp'len voor des HEEREN oog! Hij komt, Hij komt, om d' aard' te richten, de wereld in gerechtigheid! Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten, wordt in rechtmatigheid geleid.

Zegenbede

-Liturgisch bloemstuk-

'De inhuldiging van de Koning' (Joh. 12 : 12-19)

Symboliek : Juichende palmtakken, Hosanna

'De aanhouding van de Koning'

Leiding: ds. J. Smit

Votum en Groet

Zingen : Psalm 118: 8 en 11

8. Gods rechterhand is hoog verheven,
des Heeren sterke rechterhand
doet door haar daân de wereld beven,
houdt door haar kracht Gods volk in
stand.
Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
maar leven en des Heeren daân,
waardoor wij zoveel heil verwerven,
elk tot Zijn eer doen gadeslaan.

11. De steen, die door de
tempelbouwers
veracht'lijk was een plaats ontzegd,
is tot verbazing der beschouwers
van God ten hoofd des hoeks gelegd.
Dit werk is door Gods alvermogen,
door 's Heeren hand alleen geschied.
Het is een wonder in onz' ogen:
wij zien het, maar doorgronden 't niet.

Gebed

Schriftlezing: Johannes 18 : 1-11

1 Nadat Hij dit gezegd had, vertrok Jezus met Zijn discipelen naar de overkant van de beek Kedron, waar een hof was, die Hij met Zijn discipelen inging. 2 En Judas, die Hem verraadde, kende die plaats ook, omdat Jezus daar vaak met Zijn discipelen samengekomen was. 3 Judas dan, die de afdeling soldaten en enkele dienaars van de overpriesters en Farizeeën meegenomen had, kwam daar met lantaarns, fakkels en wapens. 4 Jezus dan, Die alles wist wat er over Hem komen zou, trad naar voren en zei tegen hen: Wie zoekt u? 5 Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener. Jezus zei tegen hen: Ik ben het. En Judas, die Hem verraadde, stond ook bij hen. 6 Toen Hij dan tegen hen zei: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen op de grond. 7 Hij vroeg hun dan opnieuw: Wie zoekt u? En zij zeiden: Jezus de Nazarener. 8 Jezus antwoordde: Ik heb u gezegd dat Ik het ben. Als u dan Mij zoekt, laat dezen weggaan.

9 Dit zei Hij opdat het woord vervuld zou worden dat Hij gesproken had: Uit hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren laten gaan.

10 Simon Petrus dan, die een zwaard had, trok dat, trof de dienaar van de hogepriester en sloeg zijn rechteroor af. En de naam van de dienaar was Malchus. 11 Jezus dan zei tegen Petrus: Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?

Zingen: Gezang 42 : 4

Hoe vreemd, dat voor de schapen zijner weide
de Herder zelf ter slachtbank zich liet leiden,
de Heer zich voor de schulden zijner knechten
aan 't kruis liet hechten.

Meditatie – 'De aanhouding van de Koning'

Zingen: Lied 144 : 1 en 4 (Weerklank)

1. Hij kwam bij ons heel gewoon,
de Zoon van God als mensenzoon.
Hij diende ons als een knecht
en heeft Zijn leven afgelegd.
Refrein:
Zie onze God de Koning knecht,
Hij heeft Zijn leven afgelegd.
Zijn voorbeeld roept om te dienen iedere
dag,
gedragen door Zijn liefd' en kracht.

4. Wij willen worden als Hij.
Elkanders lasten dragen wij.
Wie is er ned'rig en klein?
Die zal bij ons de grootste zijn.
Refrein:
Zie onze God de Koning knecht,
Hij heeft Zijn leven afgelegd.
Zijn voorbeeld roept om te dienen
iedere dag,
gedragen door Zijn liefd' en kracht.

Gebed

Zingen : Gezang 49 : 2 en 4

2. Gij, o Jezus, hebt gedragen
lasteringen, spot en hoon,
zijt gebonden en geslagen,
Gij, des Vaders eigen Zoon,
om van schuld en eeuwig lijden
mij, verloor'ne, te bevrijden,
duizend, duizend maal, o Heer,
zij u daarvoor dank en eer!

4. Dank, mijn Heiland, voor Uw lijden,
voor Uw bitt're bange nood,
voor Uw heilig, biddend strijden,
voor Uw trouw tot in de dood,
voor de wonden, U geslagen,
voor het kruis, door U gedragen;
duizend, duizend maal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer!

Zegenbede

-Liturgisch bloemstuk-

'De aanhouding van de Koning'(Joh. 18 : 1-11)

Symboliek : *Purperen mantel en een kroon,*
paarse bloemen verwijzen naar de mantel

'De kroning van de Koning'

Leiding: ds. J.B. Alblas

Votum

Zingen : Gezang 43 : 1 en 2

1. Is dat, is dat mijn Koning,
dat aller vaad'ren wens,
is dat, is dat zijn kroning?
Zie, zie, aanschouw de mens!
Moet Hij dat spotkleed dragen,
dat riet, die doornenkroon,
lijdt Hij die spot, die slagen,
Hij, God, uw eigen Zoon?

2. Ja, ik kost Hem die slagen,
die smarten en die hoon;
ik doe dat kleed Hem dragen,
dat riet, die doornenkroon;
ik sloeg Hem al die wonden,
voor mij moet Hij daar staan;
ik deed door mijne zonden,
Hem al die jamm'ren aan.

Gebed

Schriftlezing: Johannes 19 : 1-7

1. Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem. 2. En de soldaten vlochten een kroon van dorens en zetten die op Zijn hoofd, en zij deden Hem een purperen bovenkleed om, 3. en zeiden: Gegroet, Koning van de Joden! En zij gaven Hem slagen in het gezicht. 4. Pilatus dan kwam weer naar buiten en zei tegen hen: Zie, ik breng Hem tot u naar buiten, opdat u weet dat ik geen schuld in Hem vind. 5. Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon op en het purperen bovenkleed aan. En Pilatus zei tegen hen: Zie, de Mens! 6. Toen dan de overpriesters en de dienaars Hem zagen, schreeuwden zij: Kruisig Hem, Kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Neemt u Hem en kruisig Hem, want ik vind in Hem geen schuld. 7. De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en volgens onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt.

Moment van stilte

Meditatie – 'De kroning van de Koning'

Zingen: Psalm 89 : 8

Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen
door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen,
want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
en onze Koning is van Israels God gegeven.

Gedicht – door Marrie Kuijt

Gebed

Zingen : Opwekking 366

1. Kroon Hem met gouden kroon
het Lam op zijne troon!
Hoor, hoe het hemels loflied al
verwint in heerlijk schoon.
Ontwaak! mijn ziel en zing
van Hem, die voor u stierf.
En prijs Hem in all' eeuwigheen
die 't heil voor u verwierf.

2. Kroon Hem, der liefde Heer!
Aanschouw Hem, hoe Hij leed.
Zijn wonden tonen 't gans heelal
wat Hij voor 't mensdom deed.
De eng'len om Gods troon,
all' overheid en macht,
zij buigen dienend zich terneer
voor zulke wond're pracht.

3. Kroon Hem, de Vrededorst!
Wiens macht eens heersen zal
van pool tot pool, van zee tot zee.
't Klinke over berg en dal.
Als alles voor Hem buigt
en vrede heerst alom,
wordt d'aarde weer een paradijs.
Kom, Here Jezus, kom!

Zegenbede

-Liturgisch bloemstuk-

'De kroning van de Koning'(Joh. 19: 1-7)

Symboliek : *Purperen mantel en een kroon,
paarse bloemen verwijzen naar de mantel*

De vertoning van de Koning'

Leiding: ds. J.S. Heutink

Orgelspel

Stilte

Votum

Zingen Psalm 89 : 8 en 16

8. Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen,
door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
en onze Koning is van Israels God gegeven.

16. Maar ach, mijn God, waar blijkt Uw trouw nu, waar Uw eer?
Gij stoot en werpt, vergramd, thans uw Gezalfde neer.
Gij schijnt niet van 't verbond met Uw knecht te weten,
Zijn kroon, ontheiligd, ligt ter aarde neergesmeten;
Zijn sterke muren zijn door 's vijands macht verbroken,
Zijn vestingen verwoest en in het stof gedoken.

Gebod

Lezing evangelie volgens Johannes 19: 8 t/m 16 (HSV)

Zie, uw Koning

8 Toen Pilatus dan deze woorden hoorde, werd hij nog meer bevreesd, 9 en hij ging opnieuw het gerechtsgebouw in en zei tegen Jezus: Waar komt U vandaan? Maar Jezus gaf hem geen antwoord. 10 Pilatus dan zei tegen Hem: Spreekt U niet tot mij? Weet U niet dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten? 11 Jezus antwoordde: U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven gegeven was; daarom heeft hij die Mij aan u overgeleverd heeft, een grotere zonde dan u. 12 Van toen af probeerde Pilatus Hem los te laten, maar de Joden schreeuwden: Als u Deze loslaat, bent u niet de vriend van de keizer; iedereen die zichzelf koning maakt, verzet zich tegen de keizer. 13 Toen Pilatus dan deze woorden gehoord had, bracht hij Jezus naar buiten en ging op de rechterstoel zitten, op de plaats die Lithostrotos genoemd wordt, en in het Hebreeuws Gabbatha. 14 En het was de voorbereiding van het Pascha, ongeveer het zesde uur; en hij zei tegen de Joden: Zie, uw Koning!

15 Maar zij schreeuwden: Weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Moet ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning dan de keizer. 16 Toen leverde hij Hem dan aan hen over om gekruisigd te worden. En zij namen Jezus mee en leidden Hem weg.

Meditatie – 'De vertoning van de Koning'

Stilte

Zingen Gezang 43 : 1 en 2

1. Is dat, is dat mijn Koning,
dat aller vaad'ren wens,
is dat, is dat Zijn kroning?
Zie, zie, aanschouw de mens!
Moet Hij dat spotkleed dragen,
dat riet, die doornenkroon,
lijdt Hij die spot, die slagen,
Hij, God, Uw eigen Zoon?

2. Ja, ik kost Hem die slagen,
die smarten en die hoon;
ik doe dat kleed Hem dragen,
dat riet, die doornenkroon;
ik sloeg Hem al die wonden,
voor mij moet Hij daar staan;
ik deed door mijne zonden,
Hem al die jamm'ren aan

Gedicht

Gebod

Zingen Gezang 173 (Liedboek 1973)

1. Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste
dagen,
alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.

2. Gods schepping die voor ons gesloten
bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die Zoon van David zijt en Man van Smarte,
Koning der Joden die de dood verdreef.

3. Jezus, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur
ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet
ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

4. Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan U, o Heer, ontleent het brood het
leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven
sinds Gij de weg van 't offer bent gegaan.

-In stilte verlaten we de kerk -

-Liturgisch bloemstuk-

'De vertoning van de Koning'(Joh. 19: 8-16)

Symboliek : Een verhoogde stoel ,Gabbatha (vers 13)

'De graflegging van de Koning'

Leiding: ds. J.S. Heutink

Orgelspel

Stilte

Votum

Zingen Psalm 115 : 1 en 5 (berijming 2021)

1. *Niet onze naam moet lof ontvangen, HEER;
Uw naam alleen verdient de hoogste eer,
uw trouw en uw genade.
'Waar is hun God dan?' klinkt het
wereldwijs.
De hemel is uw koninklijk paleis.
Onstuitbaar zijn uw daden.*

5. *De hemel is de hemel van de HEER.
Van daaruit ziet Hij op de aarde neer,
die ons is toegewezen.
De doden brengen Hem hun lofzang niet –
wij eren Hem voor altijd met een lied:
de HEER, Hij wordt geprezen!*

Gebed

Lezing evangelie volgens Johannes 19: 38 t/m 42 (HSV)

De begrafenis van Jezus

38 En daarna vroeg Jozef van Arimathea, die een discipel van Jezus was (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden) aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij dan ging en nam het lichaam van Jezus weg. 39 En Nicodemus (die eerst 's nachts naar Jezus toe gekomen was) kwam ook en bracht een mengsel van mirre en aloë mee, ongeveer honderd pond. 40 Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken, met de specerijen, zoals het de gewoonte van de Joden is bij het begraven. 41 En er was bij de plaats waar Hij gekruisigd was, een hof en in de hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand gelegd was. 42 Daar nu legden zij Jezus vanwege de voorbereiding van de Joden, omdat het graf dichtbij was.

-10-

Meditatie – 'De graflegging van de Koning'

Stilte

Zingen Gezang 183 : 3 en 6 (Liedboek 1973)

3. O Heer uw smaad en wonden,
ja alles wat Gij dult,
om mij is het, mijn zonden,
mijn schuld, mijn grote schuld.
O God ik ga verloren
om wat ik heb gedaan,
als Gij mij niet wilt horen.
Zie mij in liefde aan.

6. Wanneer ik eens moet heengaan
ga Gij niet van mij heen,
laat mij dan niet alleen gaan
niet in de dood alleen.
Wees in mijn laatste lijden,
mijn doodsangst, mij nabij.
O God, sta mij terzijde,
die lijdt en sterft voor mij.

Gedicht

Gebed

Zingen Gezang 195 :1-5 (Liedboek 1973)

1. Nu valt de nacht.
Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn
leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

2. De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem
zwerfen;
al zijn onschuld werd Hem
straf
en zijn leven sterven.

3. Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft
gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.

4. 't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

5. Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbath is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

-In stilte verlaten we de kerk-

Liturgisch bloemstuk-

'De graflegging van de Koning'(Joh. 19: 38-42)

Symboliek : *Dat wat komen gaat is bijna
zichtbaar als een lentetuin
in het donker*

-11-